

ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
พระนครศรีอยุธยา

**The Relationship between Transformational Leadership of School
Administrators and School Effectiveness
under the Secondary Educational Service Area Office
Phra Nakhon Si Ayutthaya**

กฤษฎดา กริพัทธ์¹, อุษาพร กลิ่นเกษร²

¹นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต/สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,
kritlada.kree@northbkk.ac.th

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต/สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ,
usaaporn.kl@northbkk.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรคำนวณของ ยามาเน่ (Yamane, 1973) กลุ่มตัวอย่างเป็น ครูผู้สอน จำนวน 308 คน โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิและใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ในช่วง 0.80-1 และค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .987 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยจากสูงสุด ได้แก่ การกระตุ้นทางปัญญา รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยจากสูงสุด ได้แก่ ความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมาคือความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง ($r = .858$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำหลัก: ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง, ประสิทธิภาพของสถานศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research were 1) to study the level of transformational leadership of school administrators 2) to study the level of school effectiveness and 3) to study the relationship between transformational leadership of school administrators and school effectiveness under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya. The sample consisted of 308 teachers, determined by Yamane's formula (1973) and selected through stratified and simple random sampling. The research instrument was a five-point rating scale questionnaire with an Index of Item-Objective Congruence (IOC) ranging from 0.80 to 1.00 and a reliability coefficient of 0.987. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson's product-moment correlation coefficient.

The research results found that :

1. The transformational leadership of school administrators, both overall and in each dimension, was at a high level. The dimension with the highest mean score was intellectual stimulation, followed by inspirational motivation, while individualized consideration showed the lowest mean score.
2. The effectiveness of schools, both overall and in each aspect, was also at a high level. The aspect with the highest mean score was the ability to develop students' positive attitudes, followed by the ability to adapt and develop the school, whereas the ability to solve internal school problems had the lowest mean score.
3. The relationship between the transformational leadership of school administrators and school effectiveness was positively correlated at a high level ($r = .858$), with statistical significance at the .01 level.

Keywords: Transformational Leadership, School Effectiveness, School Administrators

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และทุนทางปัญญา ซึ่งถือเป็นปัจจัยหลักในการสร้างความเข้มแข็งทางสังคมและการขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยการศึกษาไม่ได้เป็นเพียงกระบวนการถ่ายทอดความรู้ แต่ยังเป็นกระบวนการที่หล่อหลอมคุณลักษณะ ค่านิยมและสมรรถนะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การศึกษาจึงเป็นกลไกเชิงยุทธศาสตร์ที่สร้างความได้เปรียบเชิงแข่งขันและการปรับตัวของประเทศ มุ่งพัฒนาระบบการศึกษาเพื่อยกระดับคุณภาพกำลังคนให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและทิศทางยุทธศาสตร์ชาติ ควบคู่กับการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม และความยั่งยืนของสังคม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

สถานศึกษาเป็นองค์การที่สำคัญต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทสำคัญหลักในการขับเคลื่อนและกำหนดทิศทางการบริหาร เพื่อพัฒนาและแก้ไขปัญหาการศึกษาให้เท่าทันกับการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยี ตลอดจนการติดตาม ตรวจสอบ เพื่อให้สถานศึกษาสามารถพัฒนาและดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล (จิรัง เกตุทอง, 2564) สอดคล้องกับทฤษฎีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของ บาสและอาโวลีโอ (Bass & Avolio, 1994) องค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ด้านอิทธิพลโดยอุดมการณ์ ด้านการสร้างแรงบันดาลใจ ด้านการกระตุ้นทางปัญญา และด้านการคำนึงถึงปัจเจกบุคคล เมื่อผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษา และขับเคลื่อนองค์กรให้สอดคล้องกับพลวัตของการเปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาย่อมสะท้อนถึงผลลัพธ์ของการดำเนินงานของสถานศึกษาในภาพรวม ออกมาในรูปของประสิทธิผลของสถานศึกษาในมิติต่าง ๆ

ประสิทธิผลเป็นตัวชี้วัดความสำเร็จขององค์การ แสดงถึงผลลัพธ์จากการดำเนินงานของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม สามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข (วันทนา ไม้จำปา, 2566) การพิจารณาว่าสถานศึกษามีประสิทธิผลหรือไม่นั้น สามารถอธิบายได้หลากหลายแนวคิดและหลากหลายวิธีการ โดยกรอบแนวคิดที่ได้รับการอ้างอิงอย่างแพร่หลายคือแนวคิดของมอท์ (Molt, 1972) ได้เสนอการพิจารณาประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่ การผลิตผู้เรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง การพัฒนาผู้เรียนให้มีทัศนคติเชิงบวก การแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา และการปรับเปลี่ยนพัฒนาสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาซึ่งกำกับดูแลสถานศึกษาในพื้นที่ที่มีความหลากหลายทางเศรษฐกิจและสังคม ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา ทั้งนี้จากการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในรายวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ สะท้อนถึง

ประสิทธิผลของสถานศึกษาในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน ดังนั้นผู้บริหารต้องแก้ปัญหา พัฒนาคุณภาพผู้เรียน และปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการบริหารโรงเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางด้านการศึกษา

ผู้วิจัยจึงดำเนินการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการวิจัยเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนทางพัฒนาและยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงและพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อส่งเสริมการบริหารจัดการสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. หน่วยงานต้นสังกัดสามารถใช้ผลการศึกษาเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายหรือแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสถานศึกษา

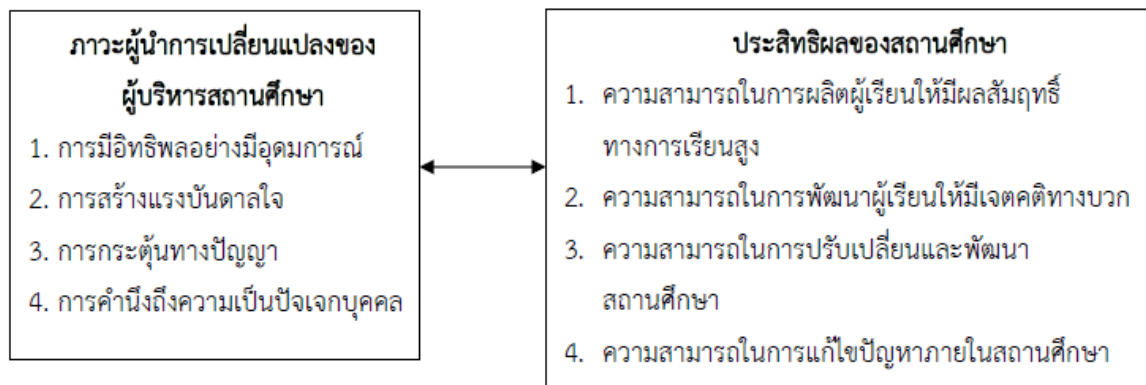
กรอบแนวคิด

การวิจัยครั้งนี้มุ่งเน้นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้สังเคราะห์องค์ประกอบกรอบแนวคิดจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

บาส และ อาโวลิโอ (Bass & Avolio. 1994) เลทวูด และเจนซี (Leithwood and Jantzi. 1996) เซอร์เมอร์ฮอร์น (Schermerhorn. 2005) พชรพล ธรรมมา (2561) เก็จนก พลวงศ์ (2564) เนตรนภา เจตน์จำนงค์ (2564) พรพรรณ คำทอง (2565) สุภาภรณ์ เทียนดำ (2565) เกวลิน สายน้ำเย็น (2566) วันทนา ไม้จำปา (2566) ได้องค์ประกอบของภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง 4 องค์ประกอบ ส่วนประสิทธิผลของสถานศึกษา มอท์ (Molt. 1972) ฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel. 2001) พชรพล ธรรมมา (2561)

ขวัญพิชชา มีแก้ว (2562) กังวาน สร้อยทอง (2564) เนตรนภา เจตน์จำนงค์ (2564) วรรณภา ไทยประยูร (2565) สุภาภรณ์ เทียนดำ (2565) วันทนา ไม้จำปา (2566) กรณิภา บุญเสียง (2567) ได้องค์ประกอบ ประสิทธิภาพของสถานศึกษา 4 องค์ประกอบ

ตัวแปรที่ศึกษา

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูผู้สอนในสถานศึกษารัฐบาล ปีการศึกษา 2568 จำนวน 1,330 คน จำนวน 29 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

กลุ่มตัวอย่าง เป็นครูผู้สอน ปีการศึกษา 2568 จำนวน 308 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามหลักเกณฑ์คำนวณยามาเน่ (Yamane, 1973) โดยวิธีการสุ่มแบบชั้นภูมิ ใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ และการสุ่มอย่างง่ายด้วยวิธีการจับฉลาก

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยได้ออกแบบและพัฒนาขึ้น จำนวน 1 ฉบับ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะแบบตรวจสอบรายการ (checklist) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคิร์ต

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยทั้งด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน และวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย (IOC) คัดเลือกข้อคำถามโดยใช้เกณฑ์ค่า IOC 0.80-1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน วิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .987 จากนั้นจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ นำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยนำหนังสือรับรองจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เสนอต่อผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู
2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามจำนวน 308 ฉบับ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและรับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 308 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
3. ผู้วิจัยตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับและนำข้อมูลไปใช้วิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. ข้อมูลด้านภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา วิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำผลคะแนนแปลความหมายตามเกณฑ์การประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ระดับมากที่สุด
 - 3.51-4.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ระดับมาก
 - 2.51-3.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ระดับปานกลาง
 - 1.51-2.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ระดับน้อย
 - 1.00-1.50 หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง อยู่ระดับน้อยที่สุด
3. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แปลผลตามเกณฑ์ประเมิน (บุญชม ศรีสะอาด, 2560) ดังนี้
 - 4.51-5.00 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ มาก

2.51-3.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ ปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อย

1.00-1.50 หมายถึง ประสิทธิภาพของสถานศึกษา อยู่ในระดับ น้อยที่สุด

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา
 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ตามเกณฑ์การวิเคราะห์ของชูศรี วงศ์รัตน์ (ชูศรี วงศ์รัตน์ ,
 2564) ดังนี้

4.1 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองไม่มีปรากฏความสัมพันธ์
 ต่อกัน

4.2 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง -1 ถึง +1 แสดงว่า ตัวแปรทั้งสองสัมพันธ์กัน ค่า
 บวกแสดงความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน ค่าลบแสดงความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามหรือผกผันกัน
 พิจารณาระดับความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ค่า r อยู่ในช่วง 0.91-1.00 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของ
 สถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ สูงมาก

ค่า r อยู่ในช่วง 0.71-0.90 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของ
 สถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ สูง

ค่า r อยู่ในช่วง 0.31-0.70 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของ
 สถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ปานกลาง

ค่า r อยู่ในช่วง 0.01-0.30 หมายถึง ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของ
 สถานศึกษา มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับ ต่ำ

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
 ตาราง 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา
 โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X_1)	4.31	0.688	มาก	3
2. การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2)	4.35	0.594	มาก	2
3. การกระตุ้นทางปัญญา (X_3)	4.36	0.631	มาก	1
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4)	4.30	0.617	มาก	4
รวม	4.33	0.596	มาก	

จากตาราง 1 พบว่า ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.596) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา (X_3) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.631) รองลงมาคือ การสร้างแรงบันดาลใจ (X_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = 0.594) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X_4) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$, S.D. = 0.617) ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา

ตาราง 2 แสดงค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
1. ความสามารถผลิตนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์การเรียนสูง (Y_1)	4.39	0.575	มาก	3
2. ความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติทางบวก (Y_2)	4.41	0.535	มาก	1
3. ความสามารถปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_3)	4.40	0.576	มาก	2
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_4)	4.36	0.637	มาก	4
รวม	4.39	0.547	มาก	

จากตาราง 2 พบว่า ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา ภาพรวมมีความคิดเห็นในระดับมาก ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.547) เมื่อพิจารณารายข้อ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติทางบวก (Y_2) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.535) รองลงมา ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y_3) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.576) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y_4) อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.637) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา

	X1	X2	X3	X4	Xt	Y1	Y2	Y3	Y4	Yt
X1	1.000									
X2	.886**	1.000								
X3	.813**	.883**	1.000							
X4	.807**	.850**	.884**	1.000						
Xt	.933**	.958**	.947**	.937**	1.000					
Y1	.721**	.739**	.759**	.772**	.792**	1.000				
Y2	.701**	.728**	.771**	.757**	.783**	.835**	1.000			
Y3	.785**	.801**	.803**	.797**	.844**	.872**	.850**	1.000		
Y4	.752**	.762**	.773**	.769**	.810**	.835**	.815**	.888**	1.000	
Yt	.786**	.805**	.824**	.822**	.858**	.939**	.925**	.959**	.944**	1.000

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

จากตาราง 3 พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในระดับสูง ($r = .858$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนี้

1. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ (X1) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูง ($r = .786$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. การสร้างแรงบันดาลใจ (X2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง ($r = .805$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. การกระตุ้นทางปัญญา (X3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อยู่ในระดับสูง ($r = .824$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
4. การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล (X4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับสูง ($r = .822$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
5. ความสามารถผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (Y1) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .939$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
6. ความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติทางบวก (Y2) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .925$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
7. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา (Y3) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .959$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

8. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา (Y4) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับสูงมาก ($r = .944$) อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัย

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การกระตุ้นทางปัญญา รองลงมา คือ การสร้างแรงบันดาลใจ และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ตามลำดับ

2. ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงจากมากไปหาน้อย ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความสามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีเจตคติทางบวก รองลงมาคือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

อภิปรายผล

1. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความมุ่งมั่นและเสียสละในการปฏิบัติงานเพื่อบรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา ส่งเสริมความมุ่งมั่นและความกระตือรือร้นของบุคลากรในการทำงาน ส่งเสริมให้ผู้ใต้บังคับบัญชาคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการทำงาน และมีการมอบหมายงานได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ วันทนา ไม้จำปา (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาพะเยา เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริประภา นนท์เค้า (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระดมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพร มากสอน (2568) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาตรัง เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาส่งเสริมศักยภาพผู้เรียนให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้น ส่งเสริมการปฏิบัติตามวินัยและมารยาทของผู้เรียน ส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมมือกันวิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในสถานศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรังกุล เกตุทอง (2564) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาภรณ์ เทียนดำ (2565) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของโรงเรียนกลุ่มอำเภอนิคมน้ำจืด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา เมฆวิสัย (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 พบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

3. ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ภาพรวมมีความสัมพันธ์อยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชาเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถวิเคราะห์ปัญหา เปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนมุมมองอย่างหลากหลาย ใช้เหตุผลและข้อมูลประกอบการตัดสินใจ สนับสนุนการทำงานเป็นระบบและเป็นทีม มอบอำนาจและความไว้วางใจ ส่งเสริมการเผยแพร่ผลงานและการแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ เพื่อพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูและบุคลากรพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ผู้บริหารสถานศึกษาและครูร่วมมือกันปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชฎาพร รุ่งโรจน์ (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา สุโขทัย พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนิสา เมฆวิสัย (2566) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ราชบุรี เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย สะท้อนให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษายังมีโอกาสพัฒนาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องวิเคราะห์ความต้องการ ความสามารถ และศักยภาพของผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นรายบุคคล ให้ความสำคัญกับความแตกต่างระหว่างบุคคลของผู้ใต้บังคับบัญชา ควรทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำปรึกษาแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเหมาะสม มีความสม่ำเสมอเพื่อเอื้อต่อการพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเต็มที่และยั่งยืน

2. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เป็นลำดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญในการรับมือกับความขัดแย้งและสถานการณ์ต่าง ๆ ให้ทันท่วงที โดยส่งเสริมการสื่อสารภายในที่มีประสิทธิภาพ การตัดสินใจที่รอบคอบ วิเคราะห์ปัญหาอย่างมีเหตุผล และการมีส่วนร่วมของครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม ควรกำกับ ติดตาม และประเมินผลการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา

3. การมีอิทธิพลอย่างมีอุดมการณ์ มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในระดับมาก เป็นลำดับที่ต่ำที่สุดจากตัวแปรภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะการควบคุมอารมณ์และการตัดสินใจโดยใช้เหตุผลอย่างมีประสิทธิภาพ รอบคอบ ความเป็นธรรม เพื่อให้การบริหารจัดการเป็นไปอย่างเหมาะสมและสร้างความศรัทธา ความไว้วางใจให้ครูเชื่อมั่น และสร้างแรงบันดาลใจให้ครูมีความมุ่งมั่นในการปฏิบัติงานร่วมกัน โดยสื่อสารวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน จนสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษา และศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

3. ควรศึกษาแนวทางการพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัชฌิมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

เอกสารอ้างอิง

- กั้ววาน สร้อยทอง. (2564). *แบบภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิผลสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบูรณ์ เขต 3*. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. สารนิพนธ์มหาวิทยาลัยนเรศวร. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/bitstream/123456789/6357/3/KangwanSoythong.pdf>.
- กรณิกา บุญเสียง. (2567). *ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารสถานศึกษาตามหลักการบริหารนิยมกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจันทบุรี ตราด*. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี <https://etheses.rbru.ac.th/pdf-uploads/allfile-532-file01-2024-11-08-09-36-48.pdf>.
- เก็จกนก พลวงค์. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1*. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร https://gsmis.snru.ac.th/e-thesis/thesis_detail?r=63421229109.
- เกวลิน สายน้ำเย็น. (2566). *การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1*. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยพะเยา <https://updc.up.ac.th/server/api/core/bitstreams/e371e550-7e04-4d0d-9b0e-d7d7b9f5897b/content>.
- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี <https://etheses.rbru.ac.th/showthesis.php?group=20&Theid=340>.
- จิรังกุล เกตุทอง. (2564). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับประสิทธิผลของ โรงเรียนเทพศิรินทร์ นนทบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3*. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(4), 271-283.
- ชฎาพร รุ่งโรจน์ (2566). *ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุโขทัย*. *วารสารการบริหารจัดการและนวัตกรรมท้องถิ่น*, 5(7), 90-102.
- ชูศรี วงศ์รัตนะ. (2564). *เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย*. (พิมพ์ครั้งที่ 15). กรุงเทพฯ: อมรการพิมพ์.

- ทศพร มากสอน (2568). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1. *วารสารเสถียรวิทย์ปริทัศน์*, 5(1), 535-546.
- เนตรนภา เจตน์จำนงค์. (2564). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยสยาม]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยสยาม <https://e-research.siam.edu/kb/transformational-leadership-of-administrators-affecting/>
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). *การวิจัยเบื้องต้น*. (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พชรพล ธรรมมา. (2561). ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมผู้นำเชิงสถานการณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 1. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา <https://buuir.buu.ac.th/xmlui/handle/1234567890/7413>.
- พรพรรณ คำทอน. (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงกับทักษะในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร]. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. <https://nuir.lib.nu.ac.th/dspace/handle/123456789/5661>.
- วันทนา ไม้จำปา (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต 2. [ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยพะเยา]. สารนิพนธ์ มหาวิทยาลัยพะเยา. <https://updc.up.ac.th/items/eaa9bc0b-e381-4f41-bf4e-c87b5e979bac>.
- วรรณภา ไทยประยูร. (2565). ภาวะผู้นำของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี. [ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี]. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี <http://www.repository.rmutt.ac.th/dspace/handle/123456789/4196>.
- ศิริประภา นนท์เค้า (2566). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2. *วารสารพุทธปรัชญาวิวัฒน์*, 7(2), 104-115.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). *รายงานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2563*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุนิสา เมฆวิสัย (2566). ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาราชบุรี เขต 2. *วารสารลัทธิปริทรรศน์*, 24(1), 408-419.

สุภาภรณ์ เทียนดำ (2565). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงของผู้บริหารโรงเรียนกับ ประสิทธิภาพของโรงเรียนในกลุ่มอำเภอนิคมพัฒนา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง เขต 1. *วารสารบริหารการศึกษา มศว*, 19(37), 63-75.

Bernard, M. Bass and Bruce, J. Avolio. (1994). *Improving Organization Effectiveness Through Transformational Leadership*. California: Sage Publications.

Hoy, W. K. and Miskel, C.G. (2001). *Educational Administration: Theory Research and Practice*. (4th ed.). New York: Harper Collins.

Leithwood, K. and Jantzi, D. (1996). Toward an Explanation of Variation in Teacher's Perceptions of Transformational School Leadership. *Educational Administration Quarterly*.

Mott, R. M. (1972). *Organizational Effectiveness*. Santa Monica, CA: Good Year.

Schermerhorn, J. R. (2005). *Management*. (8th ed.). New York: John Wiley and Sons.

Yamane, Taro. (1967). *Statistics: An Introductory Analysis*. New York: Harper and Row.